

До директорот на средното училиште

Предмет: Насоки за реализација на наставните програми во првото полугодие на завршните години во средните училишта

Согласно Правилникот за начинот на организирање и спроведување на екстерното проверување на учениците во средните училишта, начинот на формирање и работење на училишната комисија, тајноста на материјалот за екстерно проверување, начинот и постапката на проверување на тестовите од училишната комисија, како и формата и содржината на извештајот („Сл. весник на Република Македонија“, бр. 115/10) во членот 6, алинеја 2 стои: „За учениците во последната година на средното образование екстерното проверување се врши по завршувањето на првото полугодие, најдоцна до крајот на февруари во тековната учебна година“.

Поаѓајќи од информациите, согласно годишните глобални и тематски планирања, констатирано е дека наставниците, поради можноста за пофлексибилно и покреативно изготвување на овие видови планирања, пристапиле кон планирање на наставата согласно сопствените искуства од реализацијата во претходните години.

Сектор за развој на
воспитно-образовниот
систем и развој на
стандарди, наставни
планови и програми

ул „Руѓер Бошковиќ“ б.б.
1000 Скопје
Република Македонија
тел. ++389 2 3064 131
факс ++389 2 3061 057
е-пошта
bro.macedonia@bro.gov.mk
www. bro.gov.mk

Министерство за образование и наука
Биро за развој на образованието

Согледувајќи ги можните проблеми при спроведувањето на екстерното проверување на постигањата на учениците во учебната 2013/2014 година и во насока на неговото успешно реализирање, Ви ги даваме следните насоки за реализација на наставата во првото полугодие од завршните години во средното образование – гимназиско и стручно.

Директор

м-р Весна Хорватовиќ

1. Според видот на образование, тригодишно или четиригодишно средно стручно, потребно е наставниците по македонски јазик и литература во **првото полугодие на учебната 2013/14 да ги реализираат наставните содржини според темите кои се дадени во понудените табели.**

Четиригодишно средно образование

IV година гимназиско образование	IV година спортска гимназија	IV година стручно образование	IV година стручно уметничко образование
Реализам-натурализам (19 век)	Реализам-натурализам (19 век)	Фразеологија	Фразеологија
Реализмот во светската литература (20 век)	Реализмот во светската литература (20 век)	Дијалектологија	Реализам-натурализам (19 век)
Модернизмот во светската литература	Модернизмот во светската литература	Практично-професионална комуникација	Модернизмот во светската литература
Егзистенцијализам	Егзистенцијализам	Светска литература	Егзистенцијализам
Стилистика	Стилистика	Стилистика	Стилистика

Тригодишно стручно образование

III година стара наставна програма (од 1988 година)	III година според програмата ГТЗ
Историја на македонскиот јазик	Историја на македонскиот јазик
Лексикологија	Лексикологија
Современа светска литература	Современа светска литература
Повоена македонска литература	Македонската литература меѓу двете светски војни

Се надеваме дека со ова укажување соодветно ќе ги распределите содржините од тематските подрачја Јазик и Литература и истите успешно ќе ги реализирате до завршувањето на првото полугодие на учебната 2013/2014.

**Министерство за образование и наука
Биро за развој на образованието**

За дополнителни информации обратете се до Бирото за развој на образованието кај предметните советници по македонски јазик и литература: Мито Стефановски, Блага Панева, Оливера Тодороска, Јанко Билбилоски и Марина Димитриева - Ѓорѓиевска.

Со почит,

Подготвила:
Блага Панева

2. Според видот на образованието, тригодишно и четиригодишно средно образование, потребно е наставниците по албански јазик и литература во првото полугодие на учебната 2013/14 година да ги реализираат наставните содржини според темите кои се дадени во понудените табели.

Четиригодишно образование

IV година гимназија	IV година спортска гимназија	IV година стручно образование	IV година уметничко образование
Литературна стилистика	Литературна стилистика	Историја на јазикот	Историја на јазикот
Албанската литература по Втората светска војна	Албанската литература по Втората светска војна	Фонетика	Фонетика
		Морфологија	Морфологија
		Албанската литература по Втората светска војна	Албанска литература по Втората светска војна

Тригодишно стручно образование

III година стручно образование
Историја на пишаниот албански јазик Дијалекти
Лексикологија, фразеолошки единици, хомоними, антоними, синоними
Морфологија Заменка – граматички категории
Книжевност Ѓерѓ Фишта, Али Аслани, Фан Ноли, Миѓени, Кристо Флоќи, Фаик Коница, Ласгуш Порадеци

Се надеваме дека со ова укажување соодветно ќе ги распределите содржините од посочените тематските подрачја и успешно ќе ги реализирате до завршувањето на првото полугодие на учебната 2013/2014.

За дополнителни информации обратете се до Бирото за развој на образованието кај предметните советници по албански јазик и литература: Неџмедин Сулејмани и Ајше Селмани, заменик директор.

Со почит,

заменик директор
Ајше Селмани

3. Насоки за реализација на наставните содржини по турски јазик и литература во првото полугодие **на завршните години на средното образование од трети и четврти степен, во функција на екстерното проверување на учениците во средните училишта**

Според видот на образованието, тригодишно или четиригодишно средно образование, потребно е наставниците по турски јазик и литература во првото полугодие од учебната 2013/14 да ги реализираат наставните содржини предвидени во темите на наставните програми кои се дадени во понудените табели.

Четиригодишно средно образование

IV година гимназиско образование	IV година стручно образование
<p><u>ЈАЗИК</u> Синтакса</p> <p>Правопис и интерпункција</p> <p><u>ЛИТЕРАТУРА</u></p> <p>ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ПОД ВЛИЈАНИЕ НА ЗАПАДОТ</p> <p>-Ферманот (указот) Танзимат -Периодот по ферманот „Танзимат“</p> <p>ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ПО ПРОГЛАСУВАЊЕТО НА РЕПУБЛИКАТА</p> <p>-Турската литература до 1940 година -Ахмет Кутси Теџер -Неџип Фазил Кисакурек -Мехмед Шефкет Есендал</p> <p>ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ВО ПОСЛЕДНИОТ ПЕРИОД</p> <p>-Фазил Хусну Дагларџа -Ахмет Мухип Дранас -Орхан Вели Каник -Атилла Илхан -Џахит Ситки Таринџи -Кемал Тахир -Јакуп К.Караосманоглу -Јашар Кемал -С. Кудрет-Аксал</p> <p>-Неџип Фазил Кисакџрек -Пејами Сафа -Решат Нури Гунтекин</p>	<p><u>ЈАЗИК</u> Синтакса</p> <p>Правопис и интерпункција</p> <p><u>ЛИТЕРАТУРА</u></p> <p>ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ПОД ВЛИЈАНИЕ НА ЗАПАДОТ</p> <p>-Ферманот (указот) Танзимат -Периодот по ферманот „Танзимат“</p> <p>ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ПО ПРОГЛАСУВАЊЕТО НА РЕПУБЛИКАТА</p> <p>-Турската литература до 1940 година -Ахмет Кутси Теџер -Неџип Фазил Кисакурек -Мехмед Шефкет Есендал</p> <p>ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ВО ПОСЛЕДНИОТ ПЕРИОД</p> <p>-Фазил Хусну Дагларџа -Ахмет Мухип Дранас -Орхан Вели Каник -Атилла Илхан -Џахит Ситки Таринџи -Кемал Тахир -Јакуп К.Караосманоглу -Јашар Кемал -С. Кудрет-Аксал</p> <p>-Неџип Фазил Кисакџрек -Пејами Сафа -Решат Нури Гунтекин</p>

Тригодишно стручно образование

III година средно стручно тригодишно образование

ЈАЗИК

- Историски преглед на развитокот и формирањето на турскиот јазик
- Синтакса

Морфологија

ЛИТЕРАТУРА

ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ПОД ВЛИЈАНИЕ НА ЗАПАДОТ

- Ферманот (указот) Танзимат
- Периодот по ферманот „Танзимат“

ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА ПО ПРОГЛАСУВАЊЕТО НА РЕПУБЛИКАТА

- Јахја Кемал Бејатли
- Омер Сејфеттин
- Фазил Хусну Дагларџа
- Орхан Кемал
- Орхан Вели Каник
- Претставници на националното движење „Гарип“
- Решат Нури Гунтекин
- Намик Кемал
- Шинаси

Се надеваме дека со ова укажување соодветно ќе ги распределите содржините од тематските подрачја Јазик и Литература и истите успешно ќе ги реализирате до завршувањето на првото полугодие на учебната 2013/2014.

За дополнителни информации обратете се до Бирото за развој на образованието кај предметниот советник по турски јазик и литература, Јакуп Илјас.

4. Насоки за реализација на наставните програми по предметот германски јазик за првото полугодие на завршните години од средното образование

Според видот на образованието, тригодишно или четиригодишно средно образование, потребно е наставниците по германски јазик во првото полугодие од учебната 2013/14 да ги реализираат наставните содржини предвидени во темите на наставните програми кои се дадени во понудените табели.

Германски јазик - гимназиско образование и средно стручно образование (економско –правна струка) - застапен со 2 часа неделно

I. Лексика	Превозни средства, здравје, храна, апарати за домаќинството, забава, поздравување
II. Граматика	Прашални зборови, степенување на придавките, партикули за степенување, глаголи со деливи префикси, условни (зависни реченици, деклинација на придавките со определен член, прашални заменки, негација, глаголи со предлози, перфект, допусни (концесивни) сврзници.
III. Јазични функции	Опис на дејство, наздравување, изразување несогласување, заблагодарување и давање учтиви коментари, поканување.
IV. Читање	Читање на избрани стручни текстови и одговарање на прашања (повеќечлен избор (случка, семејство, знаменитости, историски настани, Интернет, одмор, телефонска комуникација, настава.

**Германски јазик средно стручно тригодишно образование-
угостителско –туристичка струка–профил - келнери -застапен со
2 часа неделно**

I. Лексика	<ul style="list-style-type: none">- Хотел (соби, мебел, опрема), услуги, резервации, поплаки;- Ресторан, цени, услуги, листа на јадења, оброци, прибор за јадење;- прехранбени производи, пијалаци, порачување, прибор за јадење;- туристички агенции – возни редови (автобус, воз, авион);- јазици, држави, разгледување знаменитости.
II. Граматика	<p>Именки, падежи (генетив кај личните имиња, географски називи);</p> <ul style="list-style-type: none">- заменки - присвојни, заменката es, показна замена;- придавки (степенување), предлози за време, за местополжба;- глаголи и времиња (рефлексивни глаголи, модални глаголи-müssen und können, употреба на инфинитив со zu, зависни реченици со сврзниците weil и dass.
III.Јазични функции	<p>Барање и давање информации, изразување жалење, разбирање, согласување, ветување, барање и давање информации за време, изразување поплаки и нудење помош, барање и и давање информации по телефон, претставување, запознавање, поздравување, пренесување пораки, опишување на јадења и пијалаци.</p>
IV.Читање	<p>Читање избрани текстови и одговарање на прашања. (повеќечлен избор).</p>

**Германски јазик - средно стручно тригодишно образование-
услугителско –туристичка струка–профил - келнери -застапен со
3 часа неделно**

I. Лексика	<ul style="list-style-type: none">- Хотел (соби, мебел, опрема, услуги,резервации, поплаки;- ресторан, цени, услуги, листа на јадења, прибор за јадење, оброци;- прехранбени продукти, пијалоци, порачување, поплаки, прибор за јадење;- туристички агенции –возни редови (автобус, воз, авион), празници, држави, разгледување знаменитости.
II. Граматика	<p>Именки, падежи (генетив кај личните имиња, географски називи).</p> <ul style="list-style-type: none">- заменки - присвојни, заменката es, показна замена;- придавки (степенување), предлози за време, за местополжба;- глаголи и времиња (рефлексивни глаголи), модални глаголи (müssen und können), употреба на инфинитив со zu,- зависни реченици со wenn и dass, passiv.
III.Јазични функции	<p>Барање и давање информации, изразување жалење, разбирање, формални писма-обраќање, согласување, ветување, барање и давање информации за времето, изразување поплаки и нудење помош, барање и давање информации по телефон, претставување, запознавање, поздравување, пренесување пораки, опишување јадења и пијалаци.</p>
IV.Читање:	<p>Читање избрани текстови и одговарање на прашања. (повеќечлен избор)</p>

За дополнителни информации обратете се до Бирото за развој на образованието кај предметниот советник по германски јазик, Злата Марковска.

5. Според видот на образованието, тригодишно или четиригодишно средно образование, потребно е наставниците по македонски јазик и македонска литература за учениците од другите заедници во првото полугодие од учебната 2013/14 да ги реализираат наставните содржини предвидени во темите на наставните програми кои се дадени во понудените табели.

Четиригодишно средно образование

IV година гимназиско образование	IV година стручно образование и IV година стручно уметничко образование
<u>ЈАЗИК</u> Стилистика Дијалектологија <u>ЛИТЕРАТУРА</u> Современа македонска литература Преглед на жанрови Македонскиот роман (Ѓорѓи Абаџиев, Димитар Солев и Петре М. Андреевски)	<u>ЈАЗИК</u> Морфологија Синтакса Зависно сложени реченици Односни зависносложени реченици Последични зависносложени реченици Условни зависносложени реченици <u>ЛИТЕРАТУРА</u> Македонска литература за деца Петре М. Андреевски Говорна и писмена комуникација Реклама и рекламирање Опишување

Министерство за образование и наука
Биро за развој на образованието

Тригодишно средно стручно образование

III година средно стручно тригодишно образование

ЈАЗИК

Историски преглед на развитокот и формирањето на македонскиот јазик

Морфологија

ЛИТЕРАТУРА

Македонската литература инспирирана од НОВ

Повоена македонска литература (Стале Попов; Ѓорѓи Абаџиев, Славко Јаневски)

Се надеваме дека со ова укажување соодветно ќе ги распределите содржините од тематските подрачја Јазик и Литература и успешно ќе ги реализирате до завршувањето на првото полугодие на учебната 2013/2014.

Со почит,
Мите Стефаноски

6. Насоки за реализација на наставните програми по предметот француски јазик за првото полугодие во завршните години на средното образование

Вид на средно образование	Гимназиско образование - I странски јазик
Компонента: Лексички единици	<p>Теми: Лица, Приватен живот и животот на работното место Стилови на живеење, Комуницирање.</p> <ul style="list-style-type: none">- Биографии на познати личности-Опис на личности, карактерни особини, занимање, кариера, односите меѓу луѓето во семејството, на работното место, во мултиетничка средина-Колеги, претпоставени, проблеми на работното место- Семејство, училиште, пријатели, соседи, емотивни врски, брак, проблеми во семејството, меѓу пријателите и соседите, брачни партнери, лоши навики, болести, стравови- Современо комуницирање: по телефон, компјутер, писма (службени/ приватни, формални/неформални)- Патување: транспорт, јавен сообраќај, натписи, знаменитости, сместување во хотел, информирање
Компонента: Граматички структури	<ul style="list-style-type: none">- Сложување на времињата, директен/индиректен говор- Предминато време (plus-que-parfait),- le participe présent- глаголски прилог- Сегашно време од сојузен начин по некои глаголи-Изрази за сврзување/ поврзувачки средства: parce que, de ce que, pourtant, cependant, alors que, ainsi que, de façon que, de même que, malgré tout...- Присвојни заменки- Релативни заменки: où, dont-Сложени релативни заменки: à qui, auquel, pour qui, pour lequel...- Изведување зборови :-со претставки-со наставки-Предлози-најчесто употребувани

Министерство за образование и наука
Биро за развој на образованието

Компонента: Јазични функции	-Искажување забрана -Изразување разочарување -Земање збор -Давање збор некому -Обвинување/бранење -Телефонирање: претставување, објаснување на причината, завршување разговор -Пишување неформално писмо : обраќање, почнување, завршување -Пишување формално писмо: обраќање, почнување, завршување
Компонента: Читање	Подолги текстови на општи теми и разбирање на главната мисла и разбирање на конкретни информации од текстот.

Вид на средно образование	Гимназиско образование - II странски јазик
Компонента: Лексички единици	Теми: Лица, Спорт, Музика, Кино, Наука, Комуницирање. - Биографии на познати личности - Современо комуницирање: по телефон, компјутер, телевизија, печат, писма (службени/ приватни, формални/неформални) - Птување: транспорт, јавен сообраќај, натписи, знаменитости, сместување во хотел, информирање - Спорт: репортажи и записи за спортски настани, државни/европски/светски натпревари, олимпијади, спортски натпревари на ниво на училиште
Компонента: Грамматички структури	- Сложување на времињата, директен/индиректен говор - Предминато време (plus-que-parfait) - Le participe présent - Глаголски прилог - Сегашно време од сојузен начин - Изрази за сврзување/ поврзувачки средства: parce que, de ce que, pourtant, cependant, alors que, ainsi que, de façon que, de même que, malgré tout, enfin... - Присвојни заменки - Релативни заменки: où, dont
Компонента:	-Искажување забрана

Јазични функции	- Давање совет, сугестија - Изразување изненадување, чудење - Телефонирање: претставување, објаснување на причината, завршување разговор - Пишување неформално писмо: обраќање, почнување, завршување - Пишување формално писмо: обраќање, почнување, завршување
Компонента: Читање	Подолги текстови на општи теми и разбирање на главната мисла и разбирање на конкретни информации од текстот.

Вид на средно образование	Средно стручно четиригодишно образование - прв странски јазик
Компонента: Лексички единици	Теми: Лица, Приватен живот и животот на работното место. Стилови на живеење, Комуницирање - Опис на личности, занимање, кариера, односите меѓу луѓето во семејството, на работното место, - Колеги, претпоставени, проблеми на работното место - Семејство, училиште, пријатели, соседи, емотивни врски, брак, проблеми во семејството, меѓу пријателите и соседите, брачните партнери, лоши навикки, болести, стравови - Современо комуницирање: по телефон, компјутер, писма (службени/ приватни, формални/неформални)
Компонента: Граматички структури	- Предминато време (plus-que-parfait) - Употреба на минати времиња - Сложување на <i>participle passé</i> - Сегашно време од сојузен начин - Изрази за сврзување/ поврзувачки средства: <i>parce que, pour, pourtant, cependant, alors que, ainsi que, de façon que, de même que, malgré tout, enfin...</i> - Присвојни заменки - Релативни заменки: <i>où, dont</i> - Предлози-најчесто употребувани
Компонента:	- Искажување забрана

Јазични функции	- Давање совет, сугестија - Изразување изненадување, чудење - Прифаќање/одбивање покана - Телефонирање: претставување, објаснување на причината, завршување разговор - Пишување неформално писмо: обраќање, почнување, завршување - Пишување формално писмо: обраќање, почнување, завршување
Компонента: Читање	Текстови од секојдневието и од структурата. Разбирање на главната идеја и детали од даден текст.

Вид на средно образование	Средно стручно четиригодишно образование-втор странски јазик
Компонента: Лексички единици	Теми: Лица, Приватен живот и животот на работното место, Стилови на живеење, комуницирање -Опис на личности, занимање, кариера, односи меѓу луѓето во семејството, на работното место, во мултиетничка средина -Колеги, претпоставени, проблеми на работното место, - Семејство, училиште, пријатели, соседи, емотивни врски, брак, проблеми во семејството, меѓу пријателите и соседите, брачните партнери, лоши навики, болести, стравови - Современо комуницирање: по телефон, компјутер, писма (службени/ приватни, формални/неформални)
Компонента: Граматички структури	- Предминато време (<i>plus-que-parfait</i>), - Употреба на минати времиња - Сложување на <i>participe passé</i> - Сегашно време од сојузен начин - Изрази за сврзување/ поврзувачки средства: <i>parce que, pour, pourtant, cependant, alors que, ainsi que, de façon que, de même que, malgré tout, enfin...</i> -Присвојни заменки - Релативни заменки: <i>où, dont</i> - Предлози-најчесто употребувани
Компонента	- Искажување забрана

Јазични функции	- Давање совет, сугестија - Изразување изненадување, чудење - Прифаќање/одбивање покана - Телефонирање: претставување, објаснување на причината, завршување разговор - Пишување неформално писмо: обраќање, почнување, завршување - Пишување формално писмо: обраќање, почнување, завршување
Компонента: Читање	Текстови од секојдневието и од структурата. Разбирање на главната идеја и детали од даден текст.

Вид на средно образование	Средно стручно тригодишно образование
Компонента: Лексички единици	Теми: Секојдневниот живот, Приватниот живот и проблемите на работа - Секојдневие: слободно време, телевизија, филм, печат, комуникација, оброци... - Лексички единици од структурата - Работни обврски, занимања
Компонента: Граматички структури	- Идно време (le futur simple) - Условен начин од сегашно време - Условна реченица во сегашно време - Релативни заменки: qui, que, dont, ou - Прашални реченици
Компонента: Јазични функции	- Искажување мислење - Давање совет, сугестија - Искажување потреба - Изразување задоволство - Изразување несогласување - Телефонирање
Компонента: Читање	Текстови од секојдневието и од структурата. Разбирање на главната идеја и детали од даден текст.

Вид на средно образование	Средно уметничко образование
Компонента: Лексички единици	Теми: Секојдневниот живот, Приватниот живот и проблемите на работа, уметност - Скојдневието: слободно време, телевизија, филм, печат, комуникација, оброци... - Лексички единици од структурата - Работни обврски, занимања - Уметност
Компонента: Грамматички структури	- Употреба на минати времиња - Сложување на <i>participle passé</i> - Сегашно време од сојузен начин - Изрази за сврзување/ поврзувачки средства: <i>parce que, pour, pourtant, cependant, alors que, ainsi que, de façon que, de même que, malgré tout, enfin...</i> - Релативни заменки: <i>où, dont</i> - Предлози -најчесто употребувани
Компонента: Јазични функции	- Искажување забрана - Давање совет, сугестија - Изразување изненадување, чудење - Прифаќање/одбивање покана - Телефонирање: претставување, објаснување на причината, завршување разговор - Пишување неформално писмо: обраќање, почнување, завршување - Пишување формално писмо: обраќање, почнување, завршување
Компонента: Читање	Текстови од секојдневието и од структурата. Разбирање на главната идеја и детали од даден текст.

За дополнителни информации обратете се до Бирото за развој на образованието кај предметниот советник по француски јазик, Кети Димковска.

7. Насоки за реализација на наставните програми по предметот англиски јазик за првото полугодие на завршните години во средното образование

Вид на средно образование	Гимназиско образование	Уметничко образование	Средно стручно четиригодишно образование ССО4	Средно стручно тригодишно образование ССО3	Спортска гимназија
Компонента Лексички единици	Теми: Лица, филм и музика, Литература, Наука, Комуницирање. Опис на познати личности, предмети (апарати во домаќинството), градови, области, земји, природни феномени, достигнувања во науката и техниката, биографии.	Семејство, училиште, пријатели, соседи, проблеми во семејството меѓу пријателите и соседите, лоши навики и болести, ставови. Колеги и претпоставени на работното место.	Семејство, училиште, пријатели соседи, емотивни врски, брак, проблеми во бракот... Карактеристики на современото општество, предности, недостатоци...	Лексика од секојдневното и од струката: <i>head chef, menu, cook, boil, scale, weigh etc.</i> Зборови кои завршуваат на: <i>-al, -able</i>	Теми: Лица Филм и музика Литература, Наука, Комуницирање. Опис на познати личности Предмети (апарати во домаќинството), Градови Области Земји Природни феномени Достигнувања во

Министерство за образование и наука
Биро за развој на образованието

					науката и техниката биографи.
Компонента: Грама- тички структу- ри	Сложени именки, именски фрази, неопре- делен член, испушта- тање на член Релатив- ни заменки, компара- ција на придав- ките Глагол + предлог Модални глаголи Прашал- ни реченици Прашал- но- одречни реченици Конди- ционални реченици Past tenses: past simple, past continu- ous, past perfect, “used to” ...,	Именки, - <i>age, -ee, - ion)</i> форми- рање глаголи со префикс, член, придавки, броеви, дропки, Present Perfect Countinu- ous Tense. First Condition al. Past Simple Tense.	Именки кои се употре- буваат само во еднина, форми- рани од глаголи ... Член, опреде- лен, неопре- делен, Придав- ки. Модал- ни глаголи, Present Perfect. Continu- ous Инди- ректен говор (праша- ња).	Active to Passive transfor- mation, Uses of the verb: take, get, do, make. Temporal clauses with: when, as soon as: <i>When she goes to Paris, she'll visit her friends.</i> Past Simple Tense, Past Continu- ous Tense. First Condition al. Употреба на член: a, the, an	Сложени именки, именски фрази, неопреде- лен член, испушта- ње на член Релатив- ни заменки, компара- ција на придав- ките, глагол + предлог, Модални глаголи Прашални реченици Прашално -одречни реченици Кондици- онални реченици Past tenses: past simple, past continu- ous, past perfect, “used to” ..., Noun clauses, Indirect speech (questions

Министерство за образование и наука
Биро за развој на образованието

	Noun clauses, Indirect speech (questions and statements), Relative clauses				and statements), Relative clauses
--	--	--	--	--	-----------------------------------

Компонента: Јазични функции	Искажување навика во сегашно и минато време, искажување желба, искажување на болка, очај, давање критички осврт на луѓе, препознавање на натписи и знаци и нивно толкување искажување на спротивни идеи, искажување намера.	Давање совет, споредување, појаснување, правење логички заклучок, изразување условност... Давање предлог со "Shall we..." Извинување, давање совет, барање појаснување. Изразување задоволство. Започнување и завршување на формално и неформално писмо.	Изразување предлог со <i>Shall, It might be a good idea.</i> Давање совет, извинување, давање комплименти (<i>It really suits you</i>). Изразување задоволство, благодарност, изразување заинтересаност (<i>Really!</i>) Давање примери, одговарање на честитање...	Polite requests, e.g. <i>Do you mind...?</i> , Orders in restaurants, Apology, Surprise with a question tag... Showing interest e.g. (<i>Really!</i>) Giving an example (<i>e.g. for example</i>)	Искажување навика во сегашно и минато време Искажување желба, искажување болка, очај Давање критички осврт на луѓето Препознавање на натписи и знаци и нивно толкување Искажување на спротивни идеи Искажување намера.
--------------------------------	---	--	---	---	--

Министерство за образование и наука
Биро за развој на образованието

Компонента: Читање	Подолги текстови на општи теми и разбирање на главната мисла и разбирање на конкретни информации од текстот	Да препознава главна мисла во текст, помошна идеја (мисла)... Разлики меѓу британски и американски правопис	Текстови од секојдневието и од структурата Разбирање на главната идеја и детали од даден текст	Текстови од секојдневието и од структурата. Разбирање на главната идеја и детали од даден текст	Подолги текстови на општи теми и разбирање на главната мисла и разбирање на конкретни информации од текстот
-----------------------	---	---	--	---	---

За дополнителни информации обратете се до Бирото за развој на образованието кај предметниот советник по англиски јазик, Зора Бушовска.

Реализацијата на наставата по предметите: *историја, биологија, хемија, физика, филозофија, математика, математичка анализа, латински јазик, психологија, музичка уметност, ликовна уметност, економија, менаџмент, логика, бизнис, бизнис и претприемништво* во четврта година на четиригодишното образование треба да се планира согласно насоките дадени во наставните програми и редоследот на предвидените теми.

Наставата по предметот програмски јазици треба да се реализира согласно предвидените теми во наставната програма и да се изучува програмскиот јазик C++.